

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในโลกปัจจุบันและอนาคตกำลังเคลื่อนเข้าสู่สังคมแห่งความรู้ที่แพร่กระจาย และเชื่อมโลกให้เป็นหนึ่งเดียว ด้วยวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสำคัญของการพัฒนาประเทศและการแข่งขันระหว่างนานาชาติไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบทุน ทรัพยากรธรรมชาติ เครื่องจักรหรือแรงงานชั้นกรรมาชีพอีกต่อไป แต่จะขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ จึงเน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็ว และซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคน และสังคม มีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน มีนิสัยใฝ่รู้รักการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคนต่างวัย ควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชน และสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รวมถึงส่งเสริมการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545) ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการศึกษาได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมไว้อย่างชัดเจนไว้ในหลายมาตราโดยเฉพาะ มาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาตรา 9 (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรา 39

ให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปยังคณะกรรมการและสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงมาตรา 40 ให้มี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุน กิจการของสถานศึกษามาตรา 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใน ชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ความรู้ความชำนาญและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่อง เชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาและมาตรา 58(2) ให้บุคคลครอบครัว ชุมชนองค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชนองค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพสถาบัน ศาสนาสถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาดูโดยเป็นผู้จัด และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษาและ มีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น (ราชกิจจานุเบกษา ,2542, หน้า 24-56)

การศึกษาถือเป็นหัวใจของการพัฒนา เพื่อมุ่งให้ประชาชนได้รับการศึกษา อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุด การจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกิดจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 การปฏิรูปการเปลี่ยนแปลง ทางการศึกษาส่งผลสะท้อนต่อคุณภาพการศึกษาให้มีความเหมาะสมกับหลักการใน การดำเนินการศึกษาของชาติ และการจัดการศึกษาตามนโยบาย แผนการศึกษา แผนปฏิบัติการ มีจุดมุ่งหมายที่จะแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วย สารสำคัญเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ นโยบาย และยุทธศาสตร์ สถานศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติทำหน้าที่ในการดำเนินการจัดการศึกษา มีภาระความรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฏิบัติภารกิจตามแผนและ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้มาตรฐานและตัวชี้วัด การบริหารจัดการศึกษา เป็นไปอย่างครอบคลุมและถูกต้อง ภารกิจในการดำเนินการ นำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ดำเนินไปพร้อมกับการส่งเสริมสนับสนุนผู้มีส่วน เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่ชัดเจนและถูกต้องตรงกัน (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2551, หน้า 26)ซึ่งปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา คือ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา แต่กลับมี

ข้อเท็จจริงว่า ครูมีปัญหาด้านการสอน และมีข้อจำกัดอยู่มาก ปัญหาอันเนื่องมาจากการผลิต การใช้ และการพัฒนาครู ที่ขาดประสิทธิภาพ ปัญหาเรื่องหนี้สินครู ปัญหาของครูบางคนไร้ศีลธรรม จริยธรรม เล่นการพนัน และค้ายาเสพติด เป็นปัญหาเกี่ยวกับตัวครูที่ส่งผลต่อการศึกษาของเด็กอย่างมากมาย อย่างไรก็ตามยังมีครูที่ดีและเก่งอยู่อีกมาก ที่ยังไม่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเพื่อสร้างเสริมกำลังใจและความภาคภูมิใจในอาชีพครูเท่าที่ควร อีกทั้งปัญหาความเอาใจใส่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้การสนับสนุนครูในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังมีไม่เพียงพอ ปัญหาเหล่านี้ทำให้เห็นความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงกระบวนการผลิต พัฒนา และเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้อาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงในการพัฒนาอาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงนี้ จะต้องทบทวนกระบวนการที่เกี่ยวกับครูทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องขององค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระบบเงินเดือนครู ค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูล และระบบส่งเสริมขวัญและกำลังใจ รวมทั้งการส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษการพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ กับแนวทางวิธีการให้หน่วยงานทางราชการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มูลเหตุพื้นฐานประการสำคัญอย่างหนึ่งของสถานการณ์อันน่าห่วงใยยิ่งด้านการศึกษาดังที่ได้กล่าวมาจากการบริหารและการจัดการด้านการศึกษาขาดเอกภาพด้านนโยบาย ไม่มีความหลากหลายในทางปฏิบัติ ขาดการกระจายอำนาจบริหารไปยังท้องถิ่น และการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งของภาคธุรกิจเอกชนและชุมชน ยังมีอยู่อย่างจำกัด ขาดสำนึกในการผนึกกำลังร่วมคิด ร่วมทำอย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2556)

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษามากโดยเฉพาะผู้บริหารมีอาชีพ การจัดการศึกษาในสถานศึกษาจึงต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้บริหารยังต้องเป็นผู้ชำนาญทางการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพด้วย บทบาทหน้าที่ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุ

จุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะการดำเนินงานต่างๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานประสบความสำเร็จ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเทคนิควิธีและกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2551, หน้า 34) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ดีที่สุดคือ บทบาทของการเป็นผู้นำทางวิชาการ นอกเหนือจากการแสดงบทบาทอื่นๆ ในเวลาและสถานการณ์ต่างๆ กันแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับบทบาทในฐานะผู้นำทางวิชาการมากที่สุด เพราะ การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและคุณสมบัติที่พึงประสงค์จะต้องเกิดจากการบริหารจัดการด้านวิชาการเป็นสำคัญ

ในการบริหารงานต่างต้องอาศัย ปัจจัยต่างๆ ที่จะทำให้การบริหารมีคุณภาพดังที่มีผู้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารนั้น สมพงษ์ เกษมสินธุ์ (2526, หน้า 6) ได้ระบุปัจจัยพื้นฐานในการบริหาร 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) ที่สอดคล้องกับ Steers (1977, pp.7-10 อ้างถึงใน ปราณี สาไพรวรรณ, 2558, หน้า 20-21) ได้เสนอปัจจัยทางการบริหารไว้ 4 ประการ คือ ลักษณะขององค์การ ลักษณะของสภาพแวดล้อม ลักษณะของบุคลากร นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และ Hoy and Miskel (2001 อ้างถึงใน กฤติยา กุลภา, 2558, หน้า 29) ได้ศึกษาปัจจัยการพัฒนาควมมีประสิทธิผลของโรงเรียน ได้กำหนดองค์ประกอบความเป็นโรงเรียนคุณภาพตามกรอบแนวคิดองค์ประกอบเชิงระบบ ได้ 8 ปัจจัย 1) ปัจจัยด้านบริบท 2) ปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคล 3) ปัจจัยด้านทรัพยากรวัสดุ ได้แก่ เทคโนโลยีและงบประมาณ 4) ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนรู้ 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ 6) ปัจจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 7) ปัจจัยด้านผู้เรียน 8) ปัจจัยด้านโรงเรียน

การเพิ่มประสิทธิผลโรงเรียนทั้ง 4 ภาระงาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลสำเร็จการบริหารงานวิชาการทั้ง 17 งาน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น ด้านการวางแผนด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนา

คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการ
 นิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ
 มาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการ
 ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริม
 สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน สถานประกอบการ และ
 สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
 ของสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในโรงเรียน และด้านการพัฒนา
 และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตาม
 จุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง(สำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน 2552, หน้า 28 - 121) ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงถือเป็นหัวใจ
 สำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริม
 สนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมี
 ประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการ
 บริหารตามบทบาทหน้าที่ และโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ผู้บริหาร
 เป็นผู้นำครู ในด้านวิชาการ ทำงานร่วมกับครู กระตุ้นให้คำแนะนำและประสานให้ครูทุก
 คนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมอบหมายความรับผิดชอบไปให้ครูทุกคนที่จะหา
 แนวทางหรือวิธีการที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ การดำเนินการหรือการจัด
 กิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้โรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อให้การเรียน
 การสอนมีประสิทธิภาพ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2551, หน้า 37) ถ้าวางงานวิชาการเป็นงาน
 หลักที่สำคัญยิ่งของการบริหารการศึกษา เพราะเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความรู้
 โดยไม่มีเจตนาที่จะโน้มน้าวชักจูงใจให้ต้องเชื่อ เนื้อหาของการสอนในสังคมประชาธิปไตย
 นั้น ผู้เรียนอาจจะโต้แย้งและไม่เห็นด้วยหากมีความเห็นเพียงพหรือดีกว่า ทั้งนี้เนื่องจาก
 งานวิชาการเป็นงานหนึ่งที่ตั้งอยู่ในขอบข่ายและภารกิจของการบริหารการศึกษา
 ประกอบด้วยงานต่างๆ จำนวนหลายงานด้วยกัน การดำเนินงานด้านวิชาการจึงต้องปฏิบัติ
 ในลักษณะของการบริหาร

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าโรงเรียนให้ความสำคัญในการบริหารงานในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานด้านวิชาการโดยภาพรวมยังมีปัญหาหลายประการซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในด้านการดำเนินการหลายประการเช่นปัญหาด้านหลักสูตรครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอนครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนที่เน้นการวิเคราะห์และสังเคราะห์ยังยึดการสอนแบบเดิมและครูยังไม่ตรงกับวิชาเอกของครูการขาดแคลนครูผู้สอนตามวิชาซึ่งจากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET)8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 พบว่าผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์ระดับชาติ 2.77 และไม่เป็นไปตามจุดเน้นที่ 1 ที่ว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพิ่มขึ้น โดยผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3 (Student Achievement) ซึ่งบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ยังไม่ถึงร้อยละ 3 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเร่งดำเนินการช่วยเหลือและพัฒนาให้สถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามสภาพปัญหาของสถานศึกษาและผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนยกระดับคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2558)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนโรงเรียนจึงได้ขอพระราชทานฯ สำนัคดีบำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพราะงานวิชาการมีความสำคัญเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาหรือโรงเรียนส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยขอบข่ายงานวิชาการทั้ง 17 งาน และงานอื่นๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาปรับปรุงพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้สอนอยู่ในระดับใด
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการหรือไม่อย่างไร
6. ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการมีอำนาจพยากรณ์ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการหรือไม่อย่างไร
7. แนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2. เพื่อศึกษาผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารงานวิชาการกับผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการกับผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
7. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก
2. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน

4. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกัน

5. ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ

6. มีปัจจัยในการบริหารงานวิชาการอย่างน้อย 1 ปัจจัยมีอำนาจพยากรณ์ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

1.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามแนวคิดทฤษฎีของ ไชยา ภาระบุตร (2554, หน้า 109-110) สมพงษ์ เกษมสินธุ์ (2526, หน้า 6) Steers (1977, pp.7-10) ผลการวิจัยของ Stuart-Kotze and Foskin (1983, pp.3-5) และผลการวิจัยของ Hoy and Miskel (2001) มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน รวมได้ 3 ข้อ คือ

1.1.1 ผู้บริหาร

1.1.2 ครู

1.1.3 ผู้เรียน

1.2 ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 41) มีขอบข่ายและภารกิจงานวิชาการ 17 งานคือ

1.2.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น
การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

1.2.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

1.2.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.2.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

- 1.2.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.2.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 1.2.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.2.9 การนิเทศการศึกษา
- 1.2.10 การแนะแนว
- 1.2.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน

การศึกษา

- 1.2.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.2.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 1.2.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 1.2.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 1.2.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.2.17 การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ปีการศึกษา 2559 ทั้งหมดจำนวน 2,257 คน จาก 174 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 174 คน ครูหัวหน้าวิชาการ จำนวน 174 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,909 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต1, ข้อมูล 1 พฤศจิกายน. 2559)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 346 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้การกำหนด

ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด 2554, หน้า 37-43) และใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) จำแนกเป็น

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 88 คน

2.2.2 ครูหัวหน้าวิชาการ จำนวน 88 คน

2.2.3 ครูผู้สอน จำนวน 170 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.1.2 ครูหัวหน้าวิชาการ

3.1.1.3 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.1.3.1 ไม่เกิน 10 ปี

3.1.3.2 11-20 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 20 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน รวมได้

3.2.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.2.1.2 ครูและบุคลากรในโรงเรียน

3.2.1.3 ผู้เรียน

3 ข้อ คือ

3.2.2 ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 41) มีขอบข่ายและภารกิจ
งานวิชาการ 17 งานคือ

- 3.2.2.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้
ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 3.2.2.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3.2.2.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 3.2.2.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 3.2.2.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.2.2.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผล
การเรียน
- 3.2.2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 3.2.2.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 3.2.2.9 การนิเทศการศึกษา
- 3.2.2.10 การแนะแนว
- 3.2.2.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ
มาตรฐานการศึกษา
- 3.2.2.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 3.2.2.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ
สถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 3.2.2.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล
ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 3.2.2.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน
วิชาการของสถานศึกษา
- 3.2.2.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 3.2.2.17 การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์มาจากแนวความคิดของ ไชยา ภาวะบุตร (2554, หน้า 109-110) สมพงษ์ เกษมสินธุ์ (2526, หน้า 6) Steers (1977, pp.7-10) ผลการวิจัยของ Stuart-Kotze and Foskin (1983, pp.3-5) และผลการวิจัยของ Hoy and Miskel (2001) จากแนวคิดและข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

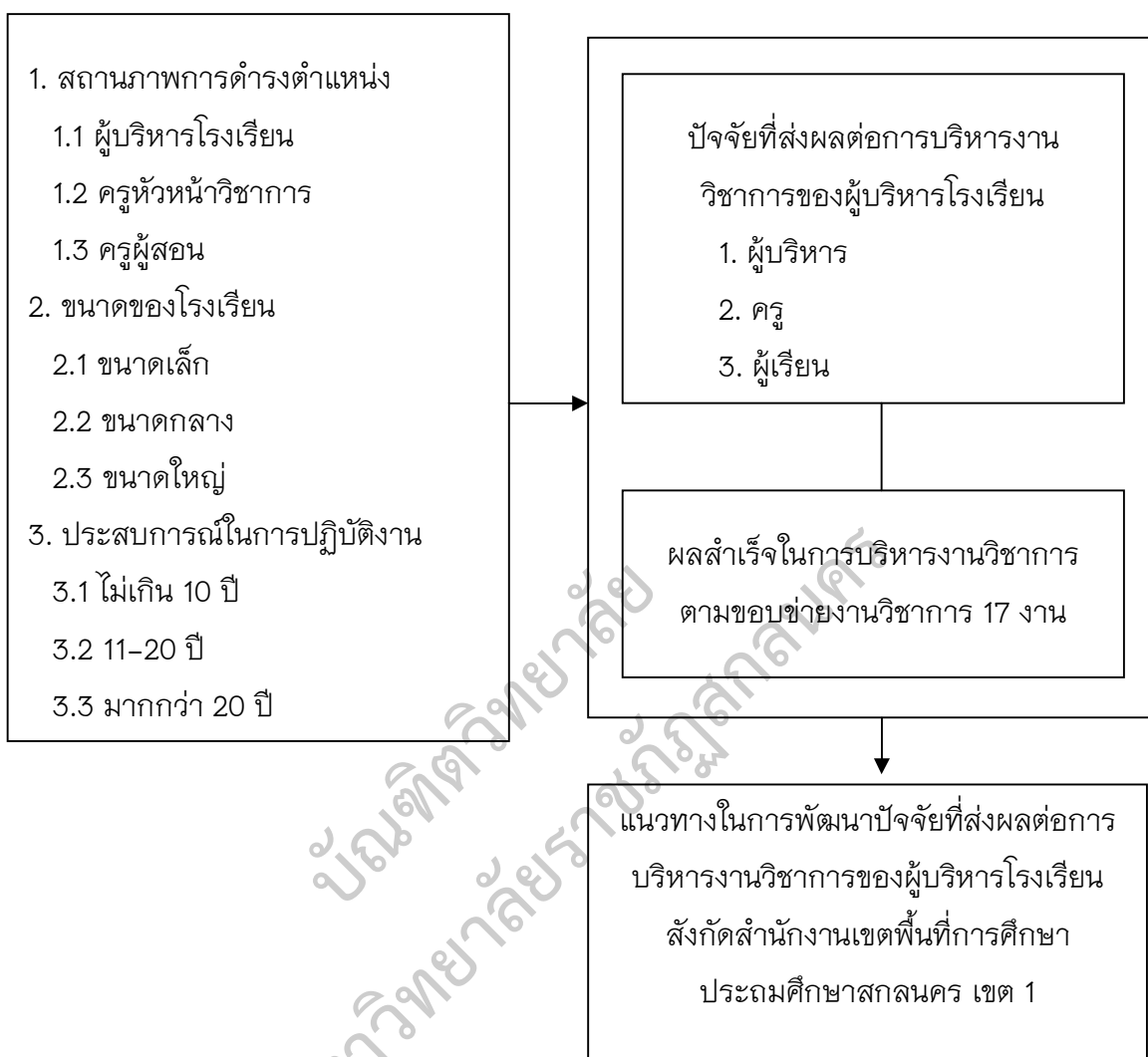
1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน รวมได้ 3 ข้อ คือ
 - 1.1 ผู้บริหาร
 - 1.2 ครู
 - 1.3 ผู้เรียน
2. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 41) มีขอบข่ายและภารกิจงานวิชาการ 17 งานคือ
 - 2.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
 - 2.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
 - 2.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - 2.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
 - 2.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 2.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 - 2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 - 2.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
 - 2.9 การนิเทศการศึกษา
 - 2.10 การแนะแนว
 - 2.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 - 2.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

- 2.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา
และองค์กรอื่น
- 2.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร
หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 2.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
ของสถานศึกษา
- 2.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 2.17 การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ที่มีบทบาทสำคัญต่อผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารหมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา ในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ นั้น ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.1.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน

1.1.2 ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ

1.1.3 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ

1.1.4 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ

1.1.5 นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจการบริหารจัดการการศึกษา

1.1.6 ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา

1.2 ครู หมายถึง บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพทางด้านการศึกษาและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ที่หลากหลาย มีปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.2.1 ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.2.2 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผน การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

1.2.3 ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา

- 1.2.4 ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้
- 1.2.5 ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- 1.2.6 ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค
- 1.2.7 ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการสอน
- 1.2.8 ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา
- 1.2.9 ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลาเต็มความสามารถ
- 1.3 ผู้เรียนหมายถึง นักเรียนที่เข้ามาศึกษา ในสถานศึกษา ประพฤติปฏิบัติตน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอน ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย
- มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ
- มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล
- มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นตามหลักสูตร
- มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
2. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สภาพความสำเร็จที่ปรากฏอยู่จริงในโรงเรียนซึ่งเป็นผลมาจากการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารวิชาการที่สามารถใช้ความคิด ความสนใจ และการตั้งใจในการบริหารจัดการต่างๆ เกี่ยวกับงานวิชาการตามขอบข่ายที่กระทรวงศึกษากำหนดขอบข่ายและภารกิจงานวิชาการ

17 งาน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงคือ

2.1 การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ
หลักสูตรท้องถิ่นหมายถึง ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับ การพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนาสาระท้องถิ่น

2.2 การวางแผนงานด้านวิชาการหมายถึง ความสำเร็จของ
การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับ การวางแผนด้านนักเรียน การวางแผนด้านครู
และการวางแผนด้านทรัพยากรทางกายภาพ

2.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาหมายถึง ความสำเร็จ
ของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริม
ให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การคัดเลือกหนังสือเรียน
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา งานโสตทัศนศึกษา งานเทคโนโลยี
ทางการบริหารและการเรียนการสอน และการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

2.4 การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาหมายถึง ความสำเร็จ
ของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ
สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครองชุมชนและสังคมตามกรอบหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

2.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้หมายถึง ความสำเร็จ
ของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม
และยืดหยุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลาสาระการเรียนรู้และผู้เรียน

2.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักฐาน
การศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง
ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการรวบรวมเผยแพร่ผลการวิจัย
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา

2.8 การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้หมายถึง ความสำเร็จ
ของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก
สถานศึกษาให้เพียงพอและสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้

2.9 การนิเทศการศึกษามีความหมายถึงความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาดำเนินการนิเทศงานวิชาการพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ

2.10 การแนะแนวหมายถึง ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน

2.11 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาหมายถึงความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการกำกับติดตามตรวจสอบประเมินผลและรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการหมายถึง ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการให้ความรู้เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพของคนในชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและที่จัดโดยบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2.13 การประสานความร่วมมือในการสัมมนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นหมายถึงความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐและเอกชนทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา

2.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาหมายถึงความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างชุมชนโดยความร่วมมือกับบุคคลชุมชนองค์กรหน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่น

2.15 การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึงความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับ การจัดทำคู่มือระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียน

2.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาหมายถึง ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการคัดเลือกหนังสือเรียน แบบเรียน

ที่ใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน

2.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาหมายถึง ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดทำ จัดหาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาให้กับครูและนักเรียนอย่างพอเพียง

3. สภาพการดำรงตำแหน่ง หมายถึง การดำรงตำแหน่งของบุคคลที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู ให้ได้รับราชการในตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ที่กำหนดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทนตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559

3.2 ครูหัวหน้าวิชาการ หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้า วิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559

3.2 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่หลักด้านการจัด การเรียนการสอนในโรงเรียน และไม่ได้ดำรงตำแหน่งในข้อ 1 และข้อ 2 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559

4. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ

4.1 โรงเรียนขนาดเล็กหมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีนักเรียนจำนวนไม่เกิน 120คน

4.2 โรงเรียนขนาดกลางหมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีนักเรียนจำนวน 121 – 300คน

4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีนักเรียนจำนวน 301คนขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ช่วงเวลาการปฏิบัติงานที่อยู่ใน ช่วงผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ และครูผู้สอนได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ หรือครูผู้สอนจนถึงเวลาปัจจุบันแบ่งเป็น

5.1 ไม่เกิน 10 ปี

5.2 11–20 ปี

5.3 มากกว่า 20 ปี

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 หมายถึง หน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการศึกษา มีหน้าที่กำกับ ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัด 174 โรงเรียน ครอบคลุม 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสกลนคร อำเภอโพนนาแก้ว อำเภอกุสุมาลย์ อำเภอภูพาน อำเภอเต่างอย อำเภอกุดบาก อำเภอโคกศรีสุพรรณ

7. แนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 หมายถึง วิธีการที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยนำ ผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการด้านใดบ้างที่พยากรณ์ผลสำเร็จใน การบริหารงานวิชาการได้ ผู้วิจัยจะนำผลดังกล่าวไปร่างเป็นแนวทางพัฒนาและนำไปให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เสนอแนะวิธีการหรือกิจกรรมในการพัฒนาต่อไป